

HONDARRIBIKO ARPOILARIAK

Duela para bat urte eztabaidarik anitz erabili zen portua hastearen auziaz, batzuk kirol portuaren alde eta beste batzuk arrantzale portuarena. Alde bakoitzak bereira argudioak garraiatu nahirik, arrantza mespreziatu ere bai, bertako bizikera jatorra ez balitz bezala, eta, batere zalantzarik gabe, Hondarribiko bizitzan erarik zaharrena eta jatorrena arrantza izaki. Jaizkibelen itsas-hegalean harriaroko aztarnategirik bada, neronek aurkituak, eta hiriaren lehen sigiluan ere arrantza ageri zaigu. Beraz, horiek dira Hondarribia hiri bezala sortu baino lehenagoko eta sortu bezain pronto aurki genezazken agiri ziurrak. Gainerakoak, uste hutsak.

Hondarribiko zigilua (1297).

Sigilua 1297koa da eta latinezko idazkiaren barnean bale arrantzaren irudi polit bat dakar. Hiriaren oraingo armariaren kuarteletarik batean datorrena izan behar du. Hor agertzen zaizkigu hondarribiar lehen arpoilariak.

Hondarribiarrak, bale arrantzan ospetsuak izan ohi ziren eta joan zen mendearen erdialdera ba omen ziren Luis Gaiztoa, Joxe Karamelo eta Joxe Manuel Sereno arpoilari entzunak, zeintzuei kanta jarri zioten. R.M. Azkue zenaren kantategian jasorik dator, "Luis gaiztoa" izenburuz.

Azkueren kanta bilduma hori 1915. urtean saritua izan zen eta 1920. inguruan agitaratu, **Cancionero popular vasco** ize-

nez eta 655. kanta dugu orain aipatzen duguna. Bertan dionez: "El harponero **Luis gaizto** "Luis el malo" fué un ondarrés que vivió en Fuenterrabía hace unos sesenta y cinco años". Hortik kalkulatuz genezake 1850. urte inguruan bizi zen pertsonaia zela eta bere adinekoak noski Joxe Karamelo eta Joxe Manuel Sereno hondarribiarrak.

Hara hemen bildu zituen hiru bertsoak beren doinuaz:

Andante mosso

60. Lu - is gaiz to - ak e - man len - en - go ar - po - na -
da, ba - le - a ar - a - pa - tze - ko txit giz - on on - a
da; te - de - ra - tzi mi - la er - e - al zu - te - la jor - nal -
a, es - ti - ma - tze - ko - a zen or - du - ko ar - po - na - da.

Luis gaiztoak eman lenengo arponada,
balea harrapatzeko txit gizon ona da;
bederatzi mila erreal zutela jornala,
estimatzekoa zen orduko arponada.

Joxe Karamelo zen bigarren golpean,
ederki portatu zen bere suertean,
baleari odola bizkarren betean
etzitzaion gelditu ito zen artean.

Joxe Manuel Serenok indarrak baditu,
haren zartadakoa Getarian aditu,
jendea egin zuen orduan harritu:
izugarrizko fakam ekarri ditu.

Juan San Martin

DEMOGRAFIA

JAIOTZAK

ABENDUA

- 1ean: ALAITZ Garcia Iridoi
Gurasoak: Marcos eta Idoia
- 14ean: ENDIKA Etxebeste Ortiz
Gurasoak: Fernando eta M.ª Carmen
- 16ean: IKER Ezponda Murua
Gurasoak: Jose Antonio eta Susan
- 19an: ARITZ Diez Oronoz
Gurasoak: Felipe eta M.ª Guadalupe
- 20an: AARON Carton Iridoi
Gurasoak: Antonio eta M.ª Jose
- 22an: MADDALEN Plaza Agirre
Gurasoak: Francisco Javier eta Leocadia
- 26an: JOSE BIZENTE Otxoteko Bengoetxea
Gurasoak: Javier M.^a eta Juana
- 27an: JAVIER Blanco Dieguez
Gurasoak: Maximo eta M.ª Concepción
- 27an: SERGIO Campos Ramos
Gurasoak: Javier eta Isabel
- 27an: OROI-PELIS Segura Loiola
Gurasoak: Fermin eta Ana Rosa
- 28an: MARTIN Zubilaga Lasa
Gurasoak: Santiago eta Arantza
- 30ean: SARA Azurmendi Sagües
Gurasoak: Antonio eta Regina

URTARRILA

- 11ean: LEIRE Agirre Arruabarrena
Gurasoak: Manuel eta M.ª Guadalupe
- 19an: SARA Vega-Hazas Aristieta
Gurasoak: Gonzalo eta Elena

EZKONTZAK

AZAROA

- 6an: Aitor Olasagasti Galarza, Hondarribikoa eta Bakarne Segura Olaizola, Hondarribikoa.

ABENDUA

- 3an: Salvador Etxebeste Martinez, Hondarribikoa eta Luisa Larrarte Feal, Hondarribikoa.
- 3an: Antonio Lekaroz Perez, Irungoa eta M.ª Aranzazu Amunarriz Cortina, Hondarribikoa.
- 3an: Amador Villamia Ugarte, Gasteizkoa eta M.ª Reyes Ramirez Gonzalez, Hondarribikoa.
- 16an: Carlos Eduardo Novillo Tedesco, Argentinakoa eta Rut Martin Etxenagusia, Hondarribikoa.
- 17an: Manuel Rodriguez Alvarez, Hondarribikoa eta Isis Camps Saiz Hondarribikoa.
- 26an: Juan Francisco de Asis Maraver Cortezo, Madrilgoa eta Ana-Carla Poplawski Barker, Hondarribikoa.

URTARRILA

- 7an: Jose M.ª Redondo Etxeberria, Donostiakekoa eta M.ª Jose Oliden Mayo, Hondarribikoa.

HERIOTZAK

ABENDUA

- 15ean: Julio Hornes Garcia 78 urtekoa. Saindua, 7
- 19an: Jose Otegi Galarza Kosta Auzokoa.
- 20an: Jose Ramon Olaizola Lombide 73 urtekoa. Arrantzale Auzoa, 28.
- 21ean: Daniela Anzisar Arozena 87 urtekoa Foru Kalea (Itxas-Aurre).
- 23an: Gorka Gutierrez Gende 16 urtekoa Mendelu Auzoa.

URTARRILA

- 12an: Jose Antonio Peña Irastorza.
- 12an: Rufina Lekuona Arpelais 87 urtekoa Madalen Karrika, 6 - 4.
- 12an: Visitation Puig Gomez 82 urtekoa Soroetaberri, 10 - 3.
- 13an: Anastasia Ugartemendia Errazkin 84 urtekoa Kosta Auzoa (Urbin-enea).
- 13ean: Juan Bautista Etxabe Alkiza Eguzkilore, 1.
- 18an: Elvira Gereñu Aizpeolea 82 urtekoa San Pedro Kalea, 91 - 3.
- 19an: Efigenia Barquin Riveras 83 urtekoa Zaharren Egoitza.
- 28an: Angeles Virto Etxeberria 85 urtekoa Kale Nagusia, 31 - 3.